

Του Αθανάσιου Σαββάκη
Προέδρου Συνδέσμου
Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος

«Κλιματική αλλαγή και ανάπτυξη»

(Μέρος 1ο)

Το ζήτημα της κλιματικής αλλαγής σε καμία περίπτωση δεν αφήνει αδιάφορες τις ελληνικές και ειδικά τις μεταποιητικές επιχειρήσεις. Βεβαίως, πρέπει ν' αναγνωρίσουμε ότι το θέμα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή είναι κάτι που είναι μακροπρόθεσμο. Όμως, το όφελος τόσο σε επίπεδο εθνικής οικονομίας όσο και σε επίπεδο επιχειρησης, είναι σαφώς μεγαλύτερο από το αντίστοιχο κόστος προσαρμογής. Στο πλαίσιο ακριβώς της στρατηγικής ανταπόκρισης των μεταποιητικών επιχειρήσεων στην κλιματική αλλαγή, πολύ σπουδαιό ρόλο κατά την άποψή μας διαδραματίζουν δύο παράγοντες:

1. Η μείωση του λειτουργικού κόστους των επιχειρήσεων, με ιδιαίτερη έμφαση στον περιορισμό των δαπανών σε ενέργεια και στη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, και,
2. Ο περιορισμός των εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου από τη βιομηχανία.

Ας επικεντρωθούμε στον δεύτερο παράγοντα. Σημειώνω εξ' αρχής ότι το περιβαλλοντικό αποτύπωμα αποτελεί σημαντικό παράγοντα ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας μιας μεταποιητικής επιχειρησης στις διεθνείς αγορές.

Η μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, ως διεργασία προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, αποτελεί «οριζόντια τεχνολογία» υψηλής προτεραιότητας για την πλειοψηφία των μεταποιητικών επιχειρήσεων.

Η συγκεκριμένη δράση θεωρείται εξαιρετικά κρίσιμη στην προσπάθεια των επιχειρήσεων για το άνοιγμα νέων αγορών, αφού απαιτητικές αγορές του εξωτερικού όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες και το Ηνωμένο Βασίλειο, ζητούν από τις επιχειρήσεις που διαθέτουν τα προϊόντα τους στις συγκεκριμένες αγορές πιστοποιητικό μέτρησης του ανθρακικού αποτυπώματος. Γίνεται έτσι αντιληπτό ότι οι συγκεκριμένες χώρες θέτουν τεχνητά εμπόδια εισόδου για προϊόντα όπως π.χ. τα τρόφιμα, που αποτελούν βασικό τμήμα των ελληνικών εξαγωγών επιβάλλοντας έτσι έναν έμφεσο προστατευτισμό για τα εγχωρίως παραγόμενα προϊόντα αντίστοιχα/στις συγκεκριμένες χώρες.

Το περιβαλλοντικό αποτύπωμα προφανώς μπορεί να αναφέρεται σε διαφορετικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις (π.χ. εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, κατανάλωση πόσιμου νερού κ.λπ.) και να είναι άμεσο.

Για τον ΣΒΒΕ θα πρέπει να υπάρχει προσπάθεια μέτρησης του ανθρακικού αποτυπώματος σε ολόκληρες αλυσίδες πρόσθεσης αξίας ούτως ώστε να υπάρχει ολιστική προσέγγιση στη μέτρηση και μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος.

Σε κάθε περίπτωση, η τρέχουσα άσχημη οικονομική συγκυρία, είναι φανερό ότι δημιουργεί προσκόμιστα για την εξασφάλιση ικανών κεφαλαίων τα οποία με κατάλληλη αξιοποίηση θα συμβάλλουν στο πλαίσιο της πολιτικής μετριασμού και προσαρμογής της χώρας μας και των επιχειρήσεων στα όσα θα πρέπει να συμβούν λόγω της κλιματικής αλλαγής.

Όμως, το όποιο πλέγμα πολιτικών που θα ισχύσει από τώρα και στο εξής για τό συγκεκριμένο θέμα θα πρέπει να ειδωθεί και να αξιοποιηθεί ως ευκαιρία για την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων, άρα και ανάπτυξης.

(συνεχίζεται)

Του Αθανάσιου Σαββάκη
Προέδρου Συνδέσμου
Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος

«Κλιματική αλλαγή και ανάπτυξη»

(Μέρος 2ο)

Στο προηγούμενο άρθρο μας υποστρέζαμε ότι η τρέχουσα άσχημη οικονομική συγκυρία, είναι φανερό ότι δημιουργεί προσκόμματα για την εξασφάλιση ικανών κεφαλαίων, τα οποία με κατάλληλη αξιοποίηση θα συμβάλλουν στο πλαίσιο της πολιτικής μετριασμού και προσαρμογής της χώρας μας και των επιχειρήσεων στα όσα θα πρέπει να συμβούν λόγω της κλιματικής αλλαγής.

Όμως, το όποιο πλέγμα πολιτικών που θα ισχύσει από τώρα και στο εξής για το συγκεκριμένο θέμα θα πρέπει να ειδωθεί και να αξιοποιηθεί ως ευκαιρία για την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων, άρα και ανάπτυξης, συμβάλλοντας έτσι στην έξοδο από την οικονομική κρίση και στη διαμόρφωση του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος για την Ελλάδα. Στο πλαίσιο ακριβώς του νέου αναπτυξιακού και παραγωγικού υποδείγματος της χώρας, θα πρέπει οπωδήποτε να εντάξουμε και την έννοια της «κυκλικής οικονομίας», που με βεβαιότητα ανοίγει νέους ορίζοντες ανάπτυξης για τις επιχειρήσεις στη χώρα μας. Άλλωστε, «Η οικοδόμηση μιας κυκλικής οικονομίας για την Ευρώπη, αποτελεί καίρια προτεραιότητα για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή».

Έχουμε σημειώσει ικανοποιητική πρόοδο και σχεδίαζουμε την ανάγνωση νέων πρωτοβουλιών εντός του 2017. Ενισχύουμε τη διασύνδεση ανάμεσα στον σχεδιασμό, την παραγωγή, την κατανάλωση και τη διαχείριση των αποβλήτων, και κατ' αυτόν τον τρόπο δημιουργούμε μια πράσινη, κυκλική και ανταγωνιστική Ευρώπη». Η παραπάνω δήλωση του κ. Frans Timmermans, Αντιπρόεδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και Υπεύθυνου για τη βιώσιμη ανάπτυξη, είναι καίριας σημασίας για την μετουσίωση της «κυκλικής οικονομίας» από θεωρητική διαπίστωση σε μοχλό ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής οικονομίας, την επόμενη δεκαετία. Βεβαίως, η εξειδίκευση των δράσεων και των πολιτικών προς αυτήν την κατεύθυνση τόσο στο πλαίσιο της ΕΕ, όσο και της χώρας μας, είναι για μας το κρίσιμο στοίχημα, που θα οδηγήσει στη γρήγορη επίτευξη του στόχου δημιουργίας της νέας μορφής οικονομικής δραστηριότητας.

Στο πλαίσιο αυτό, θα ήθελα να προτείνω να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην ανάπτυξη συνεργιών και με τις όποιες πολιτικές στοχεύουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, διότι η εμπειρία μας δείχνει ότι σε περιπτώσεις ανάληψης νέων πρωτοβουλιών, πάντοτε ελλοχεύει ο κίνδυνος του «ανταγωνισμού» με τρέχουσες πολιτικές. Στον Σύνδεσμο Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος πιστεύουμε ότι η υιοθέτηση δράσεων «κυκλικής οικονομίας» από τις επιχειρήσεις-μέλη μας, είναι ένα πολύ καλό παράδειγμα της αναπτυξιακής κατεύθυνσης προς την οποία πρέπει να κινηθούν οι επιχειρήσεις μας τόσο για την αναζήτηση της βιώσιμότητας, όσο και για την γενικότερη συμβολή τους στη δημιουργία του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος της χώρας. Τα επιτυχημένα παραδείγματα και οι καλές πρακτικές «κυκλικής οικονομίας» από τις Σκανδιναβικές χώρες, το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Γερμανία, την Ολλανδία κ.λπ., προσαρμοζόμενες στα δεδομένα της χώρας μας, πράγματι, πιστεύω ότι μπορούν να δημιουργήσουν «πράσινα» οφέλη για τις επιχειρήσεις και για την κοινωνία μας. Ο κοινωνικός διάλογος για τα αναγκαία μέτρα και κατεύθυνσεις προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, ουσιαστικά ξεκινάει τώρα στην Ελλάδα.

Η χώρα μας οφείλει ν' ανταποκριθεί στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, ενός προβλήματος που είναι παγκόσμιο, αλλά θα μας απασχολήσει όλους τα επόμενα χρόνια. Πιστεύω ότι είναι υπόθεση όλων μας, και σαν τέτοια πρέπει να την αντιμετωπίσουμε.

